

Gemeente **Zeist**

Publiekshal ▪ Het Rond 1, Zeist
Postbus 513, 3700 AM, Zeist
Telefoon 14 030 ▪ zeist@zeist.nl

www.zeist.nl ▪ www.twitter.com/gemeentezeist
www.facebook.com/gemeentezeist

Adviesraad Sociaal Domein
Per e-mail

Datum	18 juni 2024	Ons kenmerk	400325
Burgerservicenummer		Uw kenmerk	
Bijlage(n)		Behandeld door	M. van der Vaart
Onderwerp	Bestuurlijke reactie adviezen GSBB		

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein,

Op 10 april 2024 ontvingen wij uw adviezen met betrekking tot de beleidskaders bestaanszekerheid, gezondheid, sport & bewegen, en het preventie-en handavingsplan alcohol. Met waardering van uw inzet heeft het college kennisgenomen van uw adviezen. Middels deze brief geven we onze reactie. De uitkomst van het overleg op 13 mei 2024 is hierin meegenomen.

Algemene reactie uw adviezen

Ambities

Uit uw advies maken we op dat u de beleidskaders niet ambitieus genoeg vindt en dat er door de gemeente onvoldoende prioriteiten worden gesteld.

Reactie: In ieder beleidskader is een paragraaf opgenomen waarin staat benoemd aan welke visie we de komende jaren werken, wat gericht is op de lange termijn. Daarnaast wordt in ieder beleidskader vermeld op basis van welke inzichten en/of uitgangspunten we werken. Het beleidskader gezondheid en sport kent zeven speerpunten en het beleidskader bestaanszekerheid kent vier speerpunten. Deze speerpunten zijn de belangrijkste aandachtsgebieden of focusgebieden binnen het plan en zijn vervolgens uitgewerkt in concretere doelen.

Lange termijndoelen

Uit uw advies maken we op dat u veel waarde hecht aan lange termijndoelen en dat u dat in de beleidskaders meerjarig commitment mist.

Reactie: We zijn het met u eens dat een lange adem nodig is om de doelstellingen te realiseren. Tegelijkertijd zijn gemeenten op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) verplicht om iedere vier jaar een nieuw lokaal gezondheidsbeleid op te stellen. Ten aanzien van bestaanszekerheid zijn we ons ervan bewust dat het bieden van structurele bestaanszekerheid een opgave is voor de langere termijn en van een lange adem. Als lokale overheid zijn we daarbij gebonden aan het gevoerde Rijksbeleid. De visie en gekozen speerpunten in de beleidskaders zijn gericht op de lange termijn en komen voort uit de evaluatierapporten waarin trends, (gezondheids)indicatoren en input van belanghebbenden zijn opgenomen. In de subtitel is vermeld dat het beleidskader een meerjarige aanpak betreft. We monitoren en evalueren het beleid en stellen lange termijn doelen bij indien nodig. De samenwerking met partners zorgt voor een doorgaande lijn en continuïteit in de uitvoering, zoals blijkt uit het preventie- en sportakkoord.

Concreetheid

Uit het advies maken we op dat er veel vragen en opmerkingen zijn over de concreetheid van de uitvoering en hoe zaken worden aangepakt.

Reactie: De voorliggende kadernota's zijn vooral bedoeld als richtinggevend voor het ontwikkelen van plannen en maatregelen. Nadat de kadernota's door de raad zijn vastgesteld, volgen nog uitvoeringsplannen die meer operationele details bevatten. Deze uitvoeringsplannen worden opgesteld met partners onder regie van coördinatoren.

Financiële onderbouwing

Uit het advies maken wij op dat de u de financiële onderbouwing niet ambitieus vindt en waarde hecht aan een langjarige financiële verplichting.

Reactie: De meeste budgetten in de beleidskaders zijn structureel en opgenomen in de gemeentelijke begroting. Volgens de spelregels wordt de begroting opgesteld voor een periode van vier jaar. Enkele budgetten zijn tijdelijk van aard en worden door het Rijk via een brede Specifieke Uitkering (SPUK) beschikbaar gesteld. Dit betreft onder andere mentale gezondheid, overgewicht, gezonde leefomgeving, vroegsignalering en alcoholproblematiek. Extra middelen die noodzakelijk zijn voor de doelstellingen en prioriteiten van de beleidskaders zijn aangevraagd bij de kadernota. Met betrekking tot het financiële kader bestaanszekerheid wordt aan de raad voorgelegd om de stelpost effecten Samenleving structureel toe te voegen aan het budget ter uitvoering van het beleid. Dit betekent dat er meer budget beschikbaar is voor het realiseren van de doelstellingen.

Evaluatie

U mist in het beleidskader een terugblik over de voorgaande periode. U adviseert tevens om voor de nieuwe beleidskaders elk half jaar meetmomenten in te bouwen, successen te delen en onderweg te leren van de zaken die mislukken.

Reactie: Er is door de GGDrU een kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie uitgevoerd naar de voorgaande beleidskaders. Daaruit zijn aanbevelingen naar voren gekomen, die zijn meegenomen om te komen tot de nieuwe beleidskaders. We zullen dat duidelijker vermelden in de beleidskaders.

Voor de nieuwe periode hebben we periodiek gesprekken met onze partners over de voortgang. We verbinden partners actief met elkaar via een overlegstructuur waarin ook onderdelen uit het plan van aanpak Samen Gezonder in Zeist worden besproken. We delen successen en mooie voorbeelden, bijvoorbeeld door de organisatie van een gezondheidscongres voor professionals. Daarnaast worden er sessies georganiseerd met partners over de gezondheidsmonitoren van de GGDrU. Monitoring wordt verder uitgewerkt in het uitvoeringsplan.

Specifieke reactie op uw adviezen over bestaanszekerheid

Taal

U adviseert om taal te leren in een natuurlijke omgeving, omdat dit makkelijker en leuker is. Daarnaast adviseert u een U-pas in plaats van een Geld-terug-regeling, omdat inwoners anders het bedrag moeten voorschieten. Ook wordt geadviseerd om deelname aan het taalonderwijs minder vrijblijvend te maken.

Reactie gemeente: Wij nemen uw advies over met betrekking tot het leren van de taal in een natuurlijke omgeving. Dit is ook een uitgangspunt binnen de Taalaanpak Zeist. Daarnaast is er binnen de sociale basis op dit moment toenemende aandacht voor het verbeteren van basisvaardigheden.

Inwoners hoeven niets voor te schieten bij de Geld-terug-regeling. Inwoners kunnen eenmaal per kalenderjaar een aanvraag doen voor deze regeling. Indien de aanvraag wordt toegekend, ontvangt de inwoner het bedrag in zijn geheel.

Het afgelopen jaar is een verkenning uitgevoerd naar de U-pas. Op basis van de rapportage van dit advies hebben we het college geadviseerd om te verkennen of er een passend alternatief instrument is dat bijdraagt aan het verlagen van de financiële drempel om mee te doen aan de samenleving. We gaan bijvoorbeeld verkennen of het Volwassenfonds Sport & Cultuur een geschikt middel hiervoor is. Dit advies is ook opgenomen in het beleidskader.

Taalonderwijs is voor inburgeraars verplicht. Voor andere doelgroepen gaan we uit van de motivatie van inwoners en willen we een daarop aansluitend aanbod bieden. Dit sluit ook aan op de Taalaanpak Zeist.

Behoud van regelingen

U adviseert om de regelingen die de afgelopen jaren zijn opgebouwd te behouden en te vereenvoudigen.

Reactie: Wij blijven uitvoering geven aan de regelingen. We gaan de regelingen, binnen de wettelijke kaders, waar mogelijk optimaliseren, de aanvraagprocessen vereenvoudigen en de bekendheid van de regelingen vergroten.

Vroegsignalering

U adviseert om nog meer de nadruk te leggen op vroegsignalering en geen brieven te sturen, maar direct persoonlijk contact te leggen.

Reactie: Op dit moment wordt door de RSD en de ZOU-gemeenten het beleid rondom de schuldhulpverlening herijkt. Wij zullen uw advies meenemen in de herijking.

Wegwijscafés

U adviseert langere en meer openingstijden voor Wegwijscafés, ook in de avonduren, en stelt voor om elke wijk een eigen wegwijscafé te hebben.

Reactie: Wij zullen uw advies meenemen in onze overleggen met de coördinatoren van de Wegwijscafés en verkennen wat de mogelijkheden zijn.

Geen verkeerd loket

U adviseert dat er geen "verkeerd loket" bestaat, wat betekent dat elke vraag wordt gehonoreerd. Elke consulent zou binnen een week per e-mail of telefoon moeten reageren, zodat bewoners het gevoel hebben dat ze geholpen worden. Het motto is: snel en concreet antwoord, eenduidigheid, en begeleiding bij het vinden van oplossingen.

Reactie: Voor vragen over de Wmo kunnen inwoners terecht bij het Sociaal Team, voor vragen over jeugd bij het Centrum voor Jeugd en Gezin, en voor vragen over Werk en Inkomen bij de Regionale Sociale Dienst. De medewerkers van deze loketten helpen inwoners bij het vinden van een passende oplossing. Zoals ook opgenomen in het beleidskader, gaat de RSD in samenwerking met de gemeenten werken aan het vormgeven en implementeren van het "geen verkeerd loket" principe. Het startpunt hierbij is de vraag van de inwoner.

Persoonlijke groei

U adviseert om belemmeringen op persoonlijke groei weg te nemen, zoals taalles, digitale vaardigheden, en werkvaardigheden.

Reactie: Dit advies is overgenomen in het beleidskader onder speerpunt 2.

Budgetcoaches

U adviseert om budgetcoaches ook beschikbaar te stellen voor jongeren onder de 18 jaar, waarbij het belangrijk is om hier zo vroeg mogelijk mee te beginnen.

Reactie: Onder speerpunt 3 hebben we in de nota aangegeven dat we samen met de scholen gaan kijken wat er nodig is op het gebied van preventie. We zullen ook uw ideeën hierover meenemen en kijken naar de ervaringen van andere gemeenten met het inzetten van budgetcoaches voor jongeren.

Specifieke reactie op uw adviezen over gezondheid, sport en bewegen

Organisatie van de sport

U adviseert om te onderzoeken hoe de huidige organisatie is opgezet en of dit de meest effectieve manier is om inwoners te bereiken, met speciale aandacht voor de ondersteuning die de ambtelijke organisatie kan bieden.

Reactie: Betrokken partners hebben direct contact met inwoners en staan hen bij bij vragen over sport- en beweegaanbod en gezondheid. Voor de komende periode streven we naar versterking van onze regiefunctie door het aanstellen van een coördinator gezondheid, sport en preventie, die verantwoordelijk is voor het coördineren van het netwerk rondom sport en gezondheid. Daarnaast gaan we intern aan de slag om het sportbeleid effectiever te organiseren. Het eigenaarschap van de verschillende aspecten wordt meegenomen in het uitvoeringsplan.

Gelijke kansen

U adviseert om de tweedeling in de maatschappij op het gebied van financiële middelen en gezondheid tegen te gaan, waarbij mensen met beperkte financiële middelen meer ondersteuning nodig hebben.

Reactie: In beide beleidskaders hebben we als speerpunt opgenomen om sociaaleconomische gezondheidsverschillen te verkleinen. Dit speerpunt richt zich specifiek op de relatie tussen bestaanszekerheid en gezondheid, sport en bewegen, met als doel om de gezondheidsverschillen tussen verschillende groepen in

de samenleving te verkleinen. De volgende, door u geadviseerde zinsnede, nemen wij over: "Eenieder moet een gelijke kans hebben om aan zijn of haar gezondheid te werken, zonder dat er financiële belemmeringen zijn. Voor inwoners moeten er geen belemmeringen zijn van welke aard dan ook, dat moet het uitgangspunt zijn."

Stimuleren van sporten en bewegen onder jeugdigen op scholen

U adviseert om van jongs af aan bewegen en gezondheid te stimuleren door scholen te voorzien van sport, gymnastiek en zwemmen, en ruimte te scheppen in programma's en middelen die hiervoor zijn bestemd.

Reactie: Vroeger werden bewegingsonderwijs en zwemlessen aangeboden via school, maar dit is afgeschaft, waarna vast bewegingsonderwijs weer zijn plek heeft gekregen. We onderzoeken samen met scholen en het zwembad gebieden waar zwemdiploma's niet of nauwelijks worden behaald om de natte gymles te introduceren. Om het bewegingsonderwijs zo goed mogelijk te faciliteren, werken we aan de optimalisatie van (binnen)sportlocaties. Verschillende initiatieven zoals de Rijke Schooldag en NPO bieden ruimte om meer sport en bewegen aan te bieden op scholen en kinderopvanglocaties. Dit beleidskader stelt dat we doorgaan met de inzet van buurtsportcoaches op scholen en kinderopvanglocaties om bewegen en een gezonde leefstijl te bevorderen.

Onderhoud van speelplekken

U adviseert dat speelplekken, accommodaties en trapveldjes ook onderhouden worden.

Reactie: Daar zijn we het mee eens. Het onderhoud van deze voorzieningen maakt deel uit van het nieuwe speelbeleidsplan dat later dit jaar aan de raad wordt voorgelegd.

Opbouwen van vertrouwen en communicatie

U adviseert dat het nodig is om vertrouwen op te bouwen bij mensen, hun intrinsieke motivatie te stimuleren om ze uit hun isolement te krijgen en aan te zetten tot sport en bewegen, fitheid, enzovoort. Alle ketenpartners zullen dezelfde aansluiting moeten hebben bij inwoners.

Reactie: Dit is inderdaad een ingewikkeld vraagstuk waar veel gemeenten mee worstelen. Hoe kunnen we de doelgroep het beste bereiken en stimuleren tot gezond gedrag? We betrekken dit vraagstuk in het uitvoeringsplan en maken daarbij gebruik van de kennis en kunde van onze partners, die de doelgroep kennen, en kennis- en onderzoeksinstanties zoals de GGDrU en Pharos.

Specifieke reactie op uw adviezen over het preventie-en handavingsplan alcohol

Middelen en capaciteit voor de uitvoering

U mist een onderbouwing van de haalbaarheid. In het plan valt niet te achterhalen hoeveel financiële middelen voor dit plan beschikbaar zijn, en of bijvoorbeeld de benodigde toezicht capaciteit aanwezig is.

Reactie: Het klopt dat dit niet terug te lezen is in dit plan, omdat Trimbos (externe partij) ons heeft ondersteund bij het opstellen hiervan. In de financiële paragraaf bij het college- en raadsvoorstel wordt dit alsnog vermeld. Om het plan te kunnen uitvoeren is momenteel onvoldoende capaciteit aanwezig. Via de kadernota zijn extra middelen aangevraagd.

Verbod op happy hours

U pleit voor het opnemen van een verbod op happy hours in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Reactie: Bij een eerstvolgende wijziging van de APV zal dit onderdeel als voorstel worden meegenomen.

Campagne

U pleit voor een duidelijke campagne die aansluit bij NIX18.

Reactie: Communicatie maakt deel uit van de uitvoering van het Preventie- en Handavingsplan (PHP). De suggestie van een campagne vinden wij een goed idee en nemen we mee in het uitvoeringsplan.

Aanvullende adviezen

Naar aanleiding van het overleg op 13 mei jl. met de Adviesraad Sociaal Domein zijn enkele aanvullende adviezen naar voren gekomen.

U adviseert om motiverende titels te geven aan de beleidskaders. Het beleidskader 'Gezondheid, sport en bewegen' heeft momenteel nog geen titel, en voor het beleidskader 'Bestaanszekerheid' pleit u voor een titel die meer aanspreekt dan de huidige titel "Verskil maken om verschil te verminderen".

In reactie hierop nemen wij uw suggestie over om motiverende titels te geven aan de beleidskaders, die de beweging die we maken uitdrukken en tevens motiverend zijn voor de samenwerking met onze partners.

U adviseert ook om goede voorbeelden en nieuwe initiatieven expliciet te benadrukken in de beleidskaders. U ziet de buurtaanpak in Zeist West als een mooi voorbeeld dat nauw verband houdt met bestaanszekerheid en gezondheid. Momenteel komt dit niet voldoende naar voren in de kaders. In reactie hierop zullen wij diverse aansprekende voorbeelden uitlichten in de beleidskaders.

Verder adviseert u om een leesbare samenvatting aan het beleidskader toe te voegen en de hoogtepunten van de uitgevoerde evaluatie op te nemen. Wij nemen deze adviezen over.

U zou graag betrokken willen zijn bij het opstellen van de uitvoeringsplannen. In reactie hierop zullen wij u betrekken bij de uitvoeringsplannen.

Tot slot wenst u meer informatie te ontvangen over de taalaanpak in Zeist. Wij zullen de Taalaanpak agenderen voor een overleg van de Adviesraad Sociaal Domein.

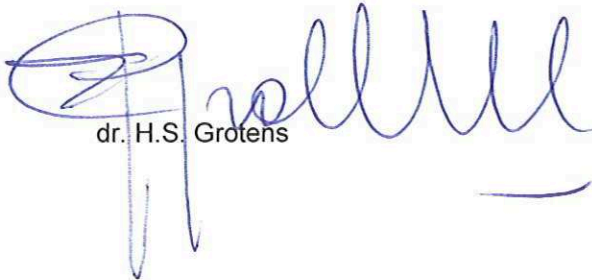
Tot slot

Met uw inzichten en aanbevelingen hebben we de concept beleidskaders op diverse punten kunnen verbeteren, nogmaals dank hiervoor. We kijken ernaar uit te blijven samenwerken op deze belangrijke thema's.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Zeist

de gemeentesecretaris

de burgemeester

dr. H.S. Grotens

drs. J. Langenacker

